

Hromadná pripomienka strany Magyar Szövetség – Maďarská aliancia k návrhu novely nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády“), ktorý bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom financií Slovenskej republiky dňa 28.10.2025 (číslo legislatívneho procesu: LP/2024/579, rezortné číslo: MF/015931/2024-45, dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2024/579>).

I. VŠEOBECNÉ PRIPOMIENKY

Filozofia súčasnej úpravy prerozdeľovania dane z príjmov územnej samospráve bola prijatá pred dvomi desaťročiami a prešla iba kozmetickými zmenami. V roku 2004 vláda prijala taký systém prerozdeľovania výnosu DPFO, v dôsledku ktorého pomyselné nožnice medzi jednotlivými typmi obcí postupne roztvárajú. Toto roztváranie spôsobujú v prvom rade tie kritériá, ktoré nie sú podložené objektívnymi meradlami a počas dvoch desaťročí vôbec neboli revidované. Kritérium nadmorskej výšky je neopodstatnená, niničím nepodložená rarita v porovnaní s inými systémami financovania územných samospráv v ostatných členských štátoch v Európskej únii, a tiež vôbec nezohľadňuje klimatické zmeny, postupné znižovanie potreby vykurovania alebo rapídne stúpanie potreby chladenia. Existencia koeficientov veľkostnej kategórie obce výrazne deformujú príjmy jednotlivých obcí, pričom ich (postupne narastajúce) úlohy sú rovnaké. Táto deformácia spôsobí, že deväť najväčších miest na Slovensku (Bratislava, Banská Bystrica, Košice, Martin, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina) je dotovaných na úkor 2878 obcí a miest na Slovensku, čo je v protiklade s princípom solidarity. Tu treba poznamenať, že najmenšie obce dotujú v najväčšej miere veľkomestá z pohľadu ich vlastného rozpočtu. V roku 2023 na základe údajov zo štátneho záverečného účtu možno vyčíslíť na viac ako 106 miliónov eur tú sumu, ktorá bola týmto spôsobom alokovaná najväčším mestám. Tiež treba poznamenať, že počet týchto miest postupne klesá, zo skupiny miest s počtom obyvateľov viac ako 50 tisíc už vypadli mestá Prievidza a Poprad. Súčasný demografický trendy predpovedajú, že mesto Martin v blízkej budúcnosti už tiež bude mať menej ako 50 tisíc obyvateľov a súčasnosti ani jedno mesto nerastie takým tempom, že sa dostane nad túto hranicu v najbližších desaťročiach. V praxi to znamená, že suma odňatá koeficientami veľkostnej kategórie nižšími ako 1 sa rozdeľuje medzi mestami v neustále znižujúcom sa počte.

V hromadnej pripomienke navrhujeme novelu nariadenia vlády prepracovať ako celok bez kritérií nadmorskej výšky a veľkostnej kategórie obce. V prípade, že našej požiadavke nebude vyhovené, navrhujeme text návrhu novely nariadenia upraviť nasledovne:

II. PRIPOMIENKY K JEDNOTLIVÝM BODOM NOVELY NARIADENIA VLÁDY

Pripomienka č. 1 (k bodom 1 až 4 návrhu):

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov sa mení takto:

1. § 2 ods. 1 písm. a) znie:

„a) 68,8 % podľa počtu obyvateľov obce s trvalým pobytom na území obce k 1. januáru predchádzajúceho kalendárneho roka,“

2. V § 2 ods. 1 písm. b) sa vypúšťa.

Doterajšie body c) a d) sa označujú ako b) a c).

3. V § 2 ods. 1 písm. b) nariadenia vlády sa číslo „40“ nahrádza číslom „24,9“.

4. V § 2 ods. 1 písm. c) nariadenia vlády sa číslo „5“ nahrádza číslom „6,3“.

Odôvodnenie:

V dôsledku zmeny financovania materských škôl v pôsobnosti obce je potrebné upraviť v nariadení vlády váhu jednotlivých kritérií na rozdelenie podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb. Súčasná nastavenie váh vážne deformuje podiel jednotlivých obcí na výnose DPFO. V dôsledku existencie veľkostných kategórií obcí v súčasnej podobe drvivá väčšina miest a obcí na Slovensku prichádza o značné finančné prostriedky, z ktorých je financovaných deväť najväčších miest na Slovensku. Podľa štátneho záverečného účtu za rok 2023 táto suma predstavovala viac ako 106 miliónov eur, čiže 2878 obcí a miest dotuje deväť najväčších, tým pádom aj najbohatších miest. Navrhovaná novela nariadenia vlády spôsobí ďalšie roztváranie nožníc medzi dotovanými mestami a ich donormi. Túto skutočnosť ďalej zvyrazňuje to, že, počet miest na Slovensku s počtom obyvateľov viac ako 50 tisíc postupne klesá, od prijatia nariadenia vlády z tejto kategórie vypadli mestá Prievidza a Poprad, podľa súčasných demografických trendov v najbližších rokoch vypadne aj mesto Martin. Súčasná znenie § 2 ods. 1 písm. a) znamená, že vyššie položené obce sa podieľajú väčšou mierou na výnose DPFO, avšak odôvodnenie tohto ustanovenia z roku 2004 (t.j. vyššie náklady na vykurovanie vo vyššie položených oblastiach) už ani v pôvodnom znení neboli podložené žiadnymi objektívnymi meradlami, pričom dôsledky meraniami podložených klimatických zmien ostatných dvoch desaťročí vôbec nie sú zohľadnené. Úprava nariadenia vlády navrhovaná ministerstvom financií bez úpravy koeficientov nadmorskej výšky a koeficientov veľkostnej kategórie obce bude ďalej roztvárať nožnice medzi tými obcami, ktoré sú dotované a obcami, ktoré sú ich donormi, zároveň ich váha pri prerozdeľovaní výnosu DPFO bude ešte väčšia. Z tohto dôvodu žiadame nastaviť vyššie uvedené kritériá v uvedenom znení.

Pripomienka je zásadná.

Pripomienka č. 2:

Návrh sa dopĺňa novým bodom 5, doterajšie body 5 a 6 sa primerane prečíslujú:

5. Príloha č. 1 a príloha č. 2 sa vypúšťajú.

Odôvodnenie:

Prílohy č. 1 a č. 2 nariadenia vlády sa vypúšťajú v dôsledku úpravy, resp. vypustenia kritérií v § 2 ods. 1 nariadenia vlády.

Pripomienka je zásadná.

Pripomienka č. 3 (k bodu 6 v pôvodnom číslovaní návrhu):

7. V prílohe č. 4 vzorec znie:

$$PD_i = 0.688 * VD * \frac{OB_i}{OB} + 0.249 * VD * \frac{[\sum_{j=1}^{16}(c_j * Z_{ij}) + \sum_{j=1}^{15}(c_j * Z_{ijm})]}{[\sum_{j=1}^{16}(c_j * Z_j) + \sum_{j=1}^{15}(c_j * Z_{jm})]} + 0.063 * VD * \frac{OB_{ipp}}{OB_{pp}}$$

Vysvetlivky:

PD_i	podiel obce „i“ na výnose dane v eurách
VD	výnos dane podľa § 2 zákona v eurách
OB_i	počet obyvateľov obce „i“
OB	počet obyvateľov Slovenskej republiky
c_j	koefficienty „j“ uvedené v prílohe č. 3
Z_{ij}	počet žiakov (detí, poslucháčov) „j“ škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obce „i“ zistený zberom údajov podľa osobitného predpisu ¹⁾
Z_{ijm}	počet žiakov (detí, poslucháčov) „j“ škôl a školských zariadení zistený zberom údajov podľa osobitného predpisu ¹⁾ v zriaďovateľskej pôsobnosti štátom uznanej cirkvi alebo súkromnej osoby na území obce „i“
Z_j	počet žiakov (detí, poslucháčov) „j“ škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí v Slovenskej republike zistený zberom údajov podľa osobitného predpisu ¹⁾
Z_{jm}	počet žiakov (detí, poslucháčov) „j“ škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti zákonom uznanej cirkvi alebo súkromnej osoby na území obcí v Slovenskej republike zistený zberom údajov podľa osobitného predpisu ¹⁾
OB_{ipp}	počet obyvateľov obce „i“, ktorí dovŕšili vek 62 rokov
OB_{pp}	počet obyvateľov Slovenskej republiky, ktorí dovŕšili vek 62 rokov
i	údaj týkajúci sa príslušnej obce
j	údaj týkajúci sa príslušnej školy a školských zariadení uvedených v osobitnom predpise ¹⁾
n	počet obcí

Odôvodnenie:

Vzorec podľa nášho návrhu v prílohe č. 4 nariadenia vlády sa upravuje v dôsledku úpravy váh jednotlivých kritérií na rozdelenie podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb, vypustenia prílohy č. 1 a č. 2 nariadenia vlády.

Pripomienka je zásadná.